

ДАРОГІ, ІНДЫЧКІ І КІТАЙСКАЯ МЕДЫЦЫНА

Як Гродзеншчына
прыцягвае
інвестыцыі?

РАЗВІЦЦЁ рэгіёнаў немагчымае без інвестыцый. Гэта пытанне было ўзнята падчас пасяджэння Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі, што прайшло ў Ашмянскім і Астравецкім раёнах.

Геаграфічнае становішча прываблівае грошы

Па словах **старшыні Ашмянскага райвыканкама Міраслава САРАСЕКА**, у раёне ажыццяўляецца 10 інвестпраектаў. У іх ліку будаўніцтва гандлёвага цэнтру, аб'ектаў прыдарожнага сэрвісу, гасцініц. Некаторыя з іх завершаны. У планах — рэалізацыя праектаў на двух перапрацоўчых заводах: на сыраробчым заводзе па будаўніцтве цэха паспявання сыроў і рэканструкцыі цэха сепарыравання, на мясакамбінаце — будаўніцтва цэха першаснай перапрацоўкі. Агульны кошт плануемых інвестыцый складзе каля 26 млн рублёў.

Акрамя таго, РУП ЖКГ збіраецца мадэрнізаваць кацельную ў райцэнтры з устаноўкай катла на мясцовых відах паліва, а таксама пабудуе гарадскія ачышчальныя збудаванні за кошт крэдыту Сусветнага банка. Шэраг праектаў плануецца рэалізаваць у сферы лагістыкі — рэканструкцыя дарогі М7 і будаўніцтва сэрвіснай зоны пункта пропуску «Каменны Лог». На гэтым аб'екце будзе створана 260 працоўных месцаў.

Фота Сяргея Нікановіча.

Намеснік старшыні Ашмянскага райвыканкама Галіна ЛЮТКОЎСКАЯ прэзентуе ўдзельнікам пасяджэння Савета эканамічны патэнцыял рэгіёна.

— Не кожны раён мае такі патэнцыял, — упэўнены Міраслаў Сарасек, — нам пашанцавала з выгадным геаграфічным становішчам, праз рэгіён ідуць вялікія транзітныя патокі. Сталі традыцыйнымі інвестфорумы «Паўночны вектар».

Зараз вядуцца перамовы па продажы былога льнозавода, які быў закрыты паўтара года таму. Расійскі інвестар мае намер не толькі арганізаваць вытворчасць па перапрацоўцы льну, але і па яго вырошчванні ў раёне.

Як рэалізаваць амбіцыйныя планы?

На думку **старшыні Савета Рэспублікі Міхаіла МЯСНІКОВІЧА**, стаўку трэба рабіць на замежныя інвестыцыі.

— Інвестыцыйная дзейнасць — гэта тое, што можа забяспечыць рост валавога ўнутранага прадукту (далей — ВУП), у структуры ВУП яна павінна займаць 25 %, — падкрэсліў спікер. — Трэба на месцах ствараць усе ўмовы, каб інвестыцыйныя праекты рэалізаваліся эфектыўна.

Нагадаем, да 2025 года ўзровень ВУП краіны павінен павялічыцца ўдвая і класці 100 млрд долараў у эквіваленте — такую амбіцыйную задачу кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка агучыў падчас Паслання беларускаму народу і парламенту.

Як падкрэсліў Міхаіл Мясніковіч, інвестыцыйныя праекты павінны быць інавацыйнымі па сутнасці: нельга ўвесь час выхо-

дзіць на сусветныя рынкі з аднымі і тымі ж таварамі:

— Кожны рубель павінен быць інавацыйным, што дазволіць трымаць канкурэнтаздольнасць эканомікі, — падкрэсліў спікер, — бо немагчыма нарошчваць экспарт на старой прадукцыі, а ў нас пакуль аб'ём новай высокатэхналагічнай прадукцыі ў экспарце невысокі — 33 %, у той час як у былых суседак па сацыялістычным лагеры гэты паказчык значна вышэйшы: у Венгрыі — 69 %, Славакіі — 67 %, Чэхіі — 64 %, Польшы — 51 %.

Між іншым, як падкрэсліў **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Аляксандр ПАПКОЎ**, каб дастойна канкурыраваць на сусветных рынках, трэба шукаць прарыўныя тэхналогіі.

Цалкам рэальная задача

Гродзеншчына прывабная для інвестара. І мінулая пяцігодка сведчыць аб актывізацыі гэтага сектара эканомікі. Інвестыцыі выраслі і ў апошнія гады складаюць да 40 % ад валавога рэгіянальнага прадукту, адзначыў **старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір КРАЎЦОЎ**.

Значную частку ўносіць, вядома, будаўніцтва Беларускай АЭС. Але ёсць нямала і іншых буйных праектаў. І гэта, у першую чаргу, будаўніцтва аўтамагістралі М6 — інфраструктурны праект, які зробіць сур'ёзны ўнёсак у эканоміку

рэгіёна. Шэраг праектаў рэалізуюць некалькі замежных кампаній. У прыватнасці, расійская кампанія ў пачатку года запусціла ў Смаргоні завод па перапрацоўцы алейных культур. Ёсць прапанова пабудавачь яшчэ адно прадпрыемства па паглыбленай перапрацоўцы соі і атрымаць прадукт для фармацыі, кандытарскай прамысловасці. У Смаргоні развіваецца і кампанія «Кронаспан», кожны год адкрываючы новую вытворчасць. Цяпер гэты інвестар упадабаў і Свіслач, дзе кампанія збіраецца будаваць завод. Уласнікі маюць намер стварыць кластар з замежнымі прадпрыемствамі.

У Гродне кітайскі інвестар укладае 15 млн долараў у мадэрнізацыю самай высокай гасцініцы, нядаўна кампанія адкрыла цэнтр кітайскай медыцыны. Стабільна працуе літоўская кампанія ARVI па вытворчасці мяса індрычак, у планах — развівацца па іншых кірунках.

Па словах Уладзіміра Краўцова, у эканоміцы рэгіёна расце доля малых і сярэдніх прадпрыемстваў, дзякуючы «бязвізу» актыўна пачаў развівацца турыстычны бізнес — гэта, можна сказаць, рэгіянальная асаблівасць.

Што датычыцца павелічэння ўдвая паказчыка валавога прадукту ў рэгіёне да 2025 года, то эканамічны блок аблвыканкама ўжо падлічыў, што гэта цалкам рэальная задача, у тым ліку дзякуючы рэалізацыі пералічаных вышэй праектаў.

Вольга АНУФРЫЕВА, Маргарыта УШКЕВІЧ.

АГРАРНЫ ВЕКТАР

КУДЫ ПАБЕГЛА МАЛАКО?

НА пасяджэнні Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання ў цэнтры ўвагі ўдзельнікаў апынулася таксама тэма мадэрнізацыі і рэканструкцыі малочнатаварных фермаў і вынікаў дзейнасці малочнай жывёлагадоўлі. А паколькі тут сабраліся прадстаўнікі Брэстчыны і Гродзеншчыны, асноўны акцэнт быў зроблены менавіта на гэтыя рэгіёны.

Змены

ў тройцы лідараў

Як паведаміў **намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі Ігар БРЫЛО**, сёння малочная жывёлагадоўля ў краіне з'яўляецца адной з асноўных і эфектыўных галін. У гаспадарках краіны летась вырабілі 6989,3 тысячы тон малака, што больш на 222,9 тысячы тон, чым у 2016 годзе. Ва ўсіх абласцях краіны (за выключэннем Віцебскай) павялічылася вытворчасць і рэалізацыя малака.

Гэта адбылося за кошт павелічэння прадукцыйнасці дойнага статку пры невялікім павелічэнні колькасці малочных кароў. І ка-

Фота Марыны Бегунковай.

лі ў 2014 годзе паказчык прадукцыйнасці складаў 4508 кілаграмаў малака, то ў 2017-м упершыню ён перавысіў пяцітысячны рубаж і склаў 5005 кілаграмаў малака. Значны ўнёсак у гэта зрабілі флагманы аграрнай галіны — гаспадаркі Брэсцкай, Гродзенскай і Мінскай абласцей. Менавіта ў такой паслядоўнасці і размеркаваліся месцы ў рэйтынгавай табліцы па выніках 2017 года. Аднак ужо за чатыры месяцы на «малочным» алімпее адбыліся змены: Брэсцкі рэгіён утрымаў лідарства, а Гродзеншчына ўступіла другую прыступку Міншчыне.

У Ашмянскім і Астравецкім раёнах, дарэчы, дзе праходзіла пасяджэнне Савета, таксама адбы-

лося зніжэнне ў адмысловым рэйтынгу. Астравецкі раён з леташняга 20-га месца (сярод 118 раёнаў) па выніках чатырох месяцаў 2018-га ўжо займае 25 месца, а Ашмянскі — з 74-га апусціўся на 82-е.

Як растлумачыў **старшыня Ашмянскага райвыканкама Міраслаў САРАСЕК**, галіна сельскай гаспадаркі займае каля 20 % у структуры валавой дабаўленай вартасці раёна. Дарэчы, з васьмі гаспадарак сем знаходзяцца ў працэдурцы аздараўлення, пяць з якіх — у працэдурцы санацыі.

— У двюх з пяці становішча палепшылася, у астатніх трох вядзецца дадатковая работа па пошуку стратэгічных інвестараў. Інтэрэс з іх

боку ёсць, а вось рэальных крокаў пакуль няма, — адзначыў кіраўнік раёна.

Між іншым, як падкрэсліў **старшыня верхняй палаты парламента Міхаіл МЯСНІКОВІЧ**, па малочнай жывёлагадоўлі да раёна пытанняў хапае: напрыклад, ёсць цэлы шэраг мадэрнізаваных сучасных фермаў, дзе надой ніжэй за агульнарэспубліканскі паказчык. Здаецца, пераводзім жывёлу на новыя комплексы, а аддачы не маем.

Правіла трох «К»

— Дзе малако? — задаў амаль рытарычнае пытанне старшыня Савета Рэспублікі.

Вядома, што ў каровы на языку... Таму нялішнім будзе нагадаць вядомае аграрыям правіла трох «К»: карова, кармы і кадры. Дык вось з гэтымі складнікамі поспеху ў раёне існуюць праблемы: не хапае спецыялістаў, якасных кармоў, таму і вынік ад кароўкі слабы — сёлета за чатыры месяцы толькі 28 % малака было рэалізавана класам экстра, прычым гэты паказчык ніжэйшы за леташні.

— Першапачатковая задача — накарміць жывёлу — сёння не вырашана: кармамі трэба займацца сістэмна, — акцэнтаваў ува-

гу кіраўніцтва раёна **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Аляксандр ПАПКОЎ**.

Дарэчы, па інфармацыі Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, для таго каб забяспечыць вытворчасць плануемых аб'ёмаў жывёлагадоўчай прадукцыі сёлета ў сельскагаспадарчых арганізацыях краіны, трэба нарыхтаваць травяных кармоў не менш за 9117 тысяч тон. Па даных на 14 чэрвеня, на адну ўмоўную галаву жывёлы было назапашана 4,9 цэнтнера кармавых адзінак, што на 2,1 цэнтнера вышэй, чым у адпаведны леташні перыяд.

Кластарны падыход

Невысокія надой, безумоўна, не могуць не ўплываць на работу прадпрыемстваў перапрацоўкі. Па словах **дырэктара Ашмянскага сыраробчага завода Івана ГІНЬКО**, дэфіцыт сыравіны на цяперашні момант складае каля 20 %.

Як адзначыў Аляксандр Папкоў, аналізуючы работу аграрнага сектара, сёння перапрацоўка сельскагаспадарчай прадукцыі несістэмная. На яго думку, неабходна ствараць моцныя

Толькі лічбы

Сёння ў Беларусі дзейнічаюць 1643 мадэрнізаваныя малочнатаварныя фермы (40 % ад усіх, што ёсць у краіне). На іх размешчана больш за палову пагалоўя дойнага статку і вырабляецца 62 % малака ад агульнай яго вытворчасці.

харчовыя кампаніі, бо менавіта цяпер трэба думаць, якім чынам фарміраваць эканоміку раёна.

Можа настаў момант для рэалізацыі кластарнага падыходу? Менавіта аб гэтым, згадаючы вопыт Узбекістана, раскажаў Міхаіл Мясніковіч. Гаворка аб адмысловым аб'яднанні, у якім будуць у адзінай суполцы перапрацоўшчык, вытворца сыравіны і маркеталаг.

Напрыканцы адзначым, што Савет Рэспублікі адной з тэм вязынога пасяджэння невыпадкова абраў павышэнне эфектыўнасці малочнай жывёлагадоўлі на новых і мадэрнізаваных фермах краіны, бо ў хуткім часе сваё бачанне і прапановы Міхаіл Мясніковіч агучыць кіраўніку дзяржавы.

Вольга АНУФРЫЕВА.

ЗВЯЗДА